

Mönsterrättslag 12.3.1971/221

I enlighet med Riksdagens beslut stadgas:

1 kap

Allmänna stadganden

1 § ([12.7.2002/596](#))

Den som skapat ett mönster eller den till vilken hans eller hennes rätt övergått kan genom att registrera mönstret få ensamrätt till det (*mönsterrätt*) i enlighet med vad som bestäms i denna lag.

1 a § ([12.7.2002/596](#))

I denna lag avses med

- 1) *mönster* en produkts eller produktfels utseende, som bestäms av de detaljer som finns på själva produkten eller i dess ornament, såsom linjer, konturer, färger, former, ytstrukturer eller material,
- 2) *produkt* ett industriellt eller hantverksmässigt framställt föremål, inklusive delar som skall monteras till en sammansatt produkt, samt förpackningar, förpackningens utstyrsel, grafiska symboler och typografiska typsnitt,
- 3) *sammansatt produkt* en produkt som är hopsatt av flera utbytbara beståndsdelar, så att produkten kan tas isär och åter hopfogas.

Datorprogram anses inte som en sådan produkt som avses i 1 mom. 2 punkten.

2 § ([12.7.2002/596](#))

Mönsterrätt beviljas om mönstret är nytt och särpräglat.

Ett mönster anses som nytt om inget identiskt mönster gjorts tillgängligt för allmänheten före den dag då ansökan om registrering lämnades in eller, om prioritet åberopas, före prioritetdagen. Mönster skall anses som identiska om deras detaljer endast skiljer sig på oväsentliga punkter.

Ett mönster anses särpräglat, om det helhetsintryck en kunnig användare får av det skiljer sig från det helhetsintryck en sådan användare får av mönster som gjorts tillgängliga för allmänheten före den dag då en ansökan om registrering lämnades in eller, om prioritet åberopas, före prioritetdagen. Vid bedömningen av om ett mönster är särpräglat skall hänsyn tas till den grad av frihet den som skapat ett mönster har haft vid utvecklandet av mönstret.

Ett mönster till en beståndsdel i en sammansatt produkt anses vara nytt och särpräglad, om

- 1) beståndsdelens förblir synlig vid normal användning av produkten och
- 2) de synliga detaljerna i beståndsdelens mönster iakttaga skilt för sig uppfyller kraven på nyhet och särprägel.

Med normal användning enligt 4 mom. 1 punkten avses inte underhålls-, service- eller reparationsarbeten.

3 § ([12.7.2002/596](#))

Ett mönster anses ha gjorts tillgängligt för allmänheten, om det har

- 1) offentliggjorts i samband med registreringsförfarandet eller på något annat sätt, eller
- 2) förevisats eller använts i affärsverksamhet eller på något annat sätt har blivit allmänt känt.

Ett mönster har dock inte gjorts tillgängligt för allmänheten, om de som är verksamma inom den aktuella branschen inom Europeiska unionen i sin normala näringsverksamhet inte rimligen har kunnat få kunskap om de omständigheter som nämns i 1 mom. före den dag då ansökan om registrering lämnades in eller, om prioritet åberopas, före prioritetdagen.

Ett mönster anses inte ha gjorts tillgängligt för allmänheten om det endast har delgetts tredje man på det villkoret att uppgifterna är sekretessbelagda.

3 a § ([12.7.2002/596](#))

Ett mönster anses dock inte ha gjorts tillgängligt för allmänheten på det sätt som avses i 2 §, om mönstret för vilket registrering söks under en period på 12 månader före den dag då ansökan om registrering lämnades in eller, om prioritet åberopas, före prioritetdagen, har gjorts tillgängligt för allmänheten

- 1) på åtgärd av den som har skapat mönstret eller av tredje man med stöd av uppgifter som mönstrets skapare har gett eller åtgärder som denne har vidtagit, eller
- 2) som en följd av missbruk som riktat sig mot den som har skapat mönstret.

Det som i 1 mom. sägs om den som har skapat ett mönster gäller också hans eller hennes rättsinnehavare.

4 § ([12.7.2002/596](#))

Ett mönster registreras inte om

1) det strider mot god sed eller allmän ordning, eller

2) det är identiskt med ett tidigare mönster som har gjorts tillgängligt för allmänheten sedan ansökan om registrering lämnats in eller, om prioritet åberopas, efter prioritetdagen och som har skyddats räknat från en tidigare dag än den ovan nämnda med en registrering eller med en ansökan som avser detta och som gäller Finland.

4 a § [\(12.7.2002/596\)](#)

Ett mönster registreras inte, om i det utan vederbörligt tillstånd intagits

1) en stats, kommuns eller internationell mellanstatlig organisations vapen, flagga eller annat emblem, benämning eller namnförkortning eller en figur, benämning eller namnförkortning, om den kan förväxlas med emblem, märke, benämning eller namnförkortning av nämnda slag,

2) officiell kontroll- eller garantibeteckning eller kontroll- eller garantistämpel för varor av samma eller liknande slag som de, vilka rätten till mönstret skulle komma att omfatta,

3) något som kan föranleda uppfattningen att det är fråga om en annans firma eller här i landet för en annan i näringsverksamhet inarbetat kännetecken eller varumärke eller om en annans släktnamn, konstnärsnamn eller namn av motsvarande slag eller om en annans porträtt, om inte namnet eller porträttet uppenbarligen åsyftar någon sedan länge avliden person,

4) något som kan leda till uppfattningen att det är fråga om titeln på någon annans skyddade litterära eller konstnärliga verk, om titeln är egenartad, eller något som kränker en annans upphovsrätt till ett sådant verk eller rätt till fotografisk bild,

5) något som inte väsentligen skiljer sig från ett mönster eller en nytthetsmodell som är registrerade här i landet för någon annan.

4 b § [\(12.7.2002/596\)](#)

Mönsterrätt kan inte beviljas för sådana detaljer i en produkts utseende som

1) endast är betingade av produktens tekniska funktion, eller

2) måste återges exakt till formen och dimensionerna för att den produkt som mönstret ingår i skall gå att mekaniskt ansluta till eller placera i, kring eller mot en annan produkt så att båda produkterna fyller sin funktion.

Utän hinder av 1 mom. 2 punkten kan mönsterrätt beviljas för ett mönster som tillåter att produkter som är sinsemellan utbytbara kan sammanfogas på många olika sätt eller förbindas med varandra inom ett system uppbyggt av moduler.

5 § [\(12.7.2002/596\)](#)

Mönsterrätten omfattar varje mönster som inte gör ett annat helhetsintryck på en kunnig användare. Vid bedömning av detta skall hänsyn tas till den grad av frihet som den som skapat ett mönster har haft vid utvecklandet av mönstret.

5 a § [\(12.7.2002/596\)](#)

Mönsterrätt innebär, med de undantag som anges nedan, att någon annan än innehavaren av mönsterrätten inte utan dennes lov får utnyttja mönstret. Utnyttjande av mönstret innebär bland annat att tillverka, bjuda ut, släppa ut på marknaden, använda, importera eller exportera en produkt som stämmer överens med mönstret eller som mönstret ingår i eller att lagerhålla en sådan produkt för dessa syften.

5 b § [\(12.7.2002/596\)](#)

Mönsterrätt omfattar inte

- 1) enskild användning av mönstret utan kommersiellt syfte,
- 2) användning av mönstret i experimentsyfte, och inte heller
- 3) handlingar med vilka avsikten är att återge mönstret i syfte att citera eller undervisa, förutsatt att dessa handlingar är förenliga med god handelssed och inte omotiverat skadar ett normalt utnyttjande av mönstret samt på villkor att källan anges.

Mönsterrätten omfattar inte heller utrustningen på registrerade fartyg och luftfartyg, som tillfälligt befinner sig i landet, reservdelar och tillbehör som införts till landet för reparation av dylika fartyg samt reparation av sådana fartyg.

5 c § [\(12.7.2002/596\)](#)

Mönsterrätten ger inte innehavaren rätt att förbjuda utnyttjandet av en produkt som skyddas med mönsterrätt, om produkten av innehavaren av mönsterrätten eller med dennes samtycke har bringats i omsättning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

[6 §](#)

Den som, när ansökan om registrering av mönster gjordes, här i landet utnyttjade mönstret yrkesmässigt, må utan hinder av annans mönsterrätt fortsätta utnyttjandet med bibehållande av dess allmänna art, om icke utnyttjandet innefattade uppenbart missbruk i förhållande till registreringssökanden eller någon, från vilken denne härleder sin rätt. Likadan rätt till utnyttjande tillkommer under motsvarande förutsättningar även den som vidtagit väsentliga åtgärder för att utnyttja mönstret yrkesmässigt här i landet.

Rätt som avses i 1 mom. kan övergå till annan endast i anslutning till överlåtelse av den rörelse, i vilken den uppkommit eller utnyttjandet avsetts skola ske.

7 §

7 § har upphävts genom L 12.7.2002/596.

8 § ([12.7.2002/596](#))

Vid tillämpning av 2 och 6 § anses en i Finland gjord ansökan gjord samtidigt med en ansökan i en annan stat, om mönstret har angetts i en ansökan om mönsterregistrering eller om skydd av nyttighetsmodell i en stat som är ansluten till Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten (FördrS 5/1921) eller till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (FördrS 5/1995).

Registrering skall sökas i Finland inom sex månader från den tidpunkt då registrering har sökts i den konventionsstat som nämns i 1 mom.

Det som bestäms i 1 och 2 mom. tillämpas också på en ansökan som har gjorts någon annanstans och som registreringsmyndigheten av särskilda skäl anser vara jämfällbar med ansökan i en konventionsstat.

För att få sådan prioritet som nämns i 1 mom. skall sökanden framställa en begäran om detta med en ansökan som görs i Finland och i den meddela när och var den anmälan som uppges som grund för prioriteten har gjorts. Sökanden skall dessutom så snart som möjligt meddela ansökans nummer.

2 kap

Registreringsansökan och dess handläggning

9 §

Registreringsmyndighet är patent- och registerstyrelsen.

10 § ([12.7.2002/596](#))

Ansökan om registrering av mönster görs skriftligen hos registreringsmyndigheten.

I ansökan skall anges vem som har skapat mönstret. Söks registreringen av någon annan än den som har skapat mönstret, skall sökanden utreda sin rätt till mönstret. Dessutom skall i ansökan meddelas vilken eller vilka produkter ansökan gäller.

Till ansökan skall fogas bildmaterial som visar mönstret. Om sökanden innan ansökan kungörs enligt 18 § även ger in en modell, skall modellen anses visa mönstret.

10 a § [\(12.7.2002/596\)](#)

En registreringsansökan anses gjord först när sökanden har gett registreringsmyndigheten bildmaterial över mönstret eller en modell av det och erlagt ansökningsavgiften.

I fråga om betalning av tilläggsavgifter som hänför sig till ansökan bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

11 § [\(12.7.2002/596\)](#)

En ansökan får omfatta flera mönster, om de produkter som uppges i registreringsansökan hör till samma klass enligt Locarnoöverenskommelsen om upprättande av en internationell klassificering av industrimönster (FördrS 22/1972).

[12 §](#)

Sökande, som icke har hemvist i Finland, skall ha ett här bosatt ombud, som är berättigat att företräda honom i allt som rör ansökningen.

13 § [\(12.7.2002/596\)](#)

En ansökan får inte ändras så att väsentliga detaljer i helhetsintrycket av mönstret går förlorade.

[14 §](#)

Vid prövning av ansökan om mönsterregistrering skall registreringsmyndigheten i den utsträckning genom förordning närmare stadgas undersöka huruvida förutsättningarna för registrering av mönstret är förhanden. Har sökanden icke iakttagit vad som är föreskrivet om ansökan eller finner myndigheten annat hinder föreligga för bifall till ansökningen, skall sökanden föreläggas att inom viss tid avgiva yttrande eller vidtaga rättelse.

Underlåter sökanden att inom förelagd tid inkomma med yttrande eller vidtaga åtgärd för att avhjälpa bristfällighet, varom anmärkning gjorts, skall ansökningen lämnas därhän. Omnämmande av denna påföljd skall intagas i föreläggande, som gives enligt 1 mom.

Ansökan som lämnats därhän återupptages till prövning, om sökanden inom två månader efter utgången av förelagd tid det begär och inkommer med yttrande eller vidtagit åtgärd för att avhjälpa bristfälligheten och inom samma tid erlägger fastställd återupptagningsavgift. Återupptagning må ske endast en gång.

[15 §](#)

Föreligger hinder för bifall till ansökningen även efter det yttrande avgivits och har sökanden haft tillfälle att yttra sig över hindret, skall ansökningen avslås, om anledning icke föreligger att giva sökanden nytt föreläggande.

16 §

Påstår någon inför registreringsmyndigheten att han äger bättre rätt till mönstret än sökanden och förefaller saken oklar, må myndigheten förelägga honom att inom viss tid väcka talan vid domstol vid påföljd att hans påstående annars lämnas utan avseende vid ansökningens fortsatta prövning.

Är tvist om bättre rätt till mönstret anhängig vid domstol, må handläggningen av registreringsansökningen avbrytas till dess målet slutligt avgjorts.

17 §

Visar någon inför registreringsmyndigheten, att han äger bättre rätt till mönstret än sökanden, skall registreringsmyndigheten på hans yrkan överföra ansökningen på honom. Den som får ansökan överförd på sig skall erlägga ny ansökningsavgift.

Har överföring yrkats, må ansökningen ej ändras, lämnas därhän, avslås eller bifallas, förrän yrkandet slutligt prövats.

18 §

Är ansökningshandlingarna i föreskriven ordning och prövas hinder för ansökningens godkännande icke föreligga, skall ansökningen kungöras för att bereda allmänheten tillfälle att inkomma med invändning mot ansökningen.

På sökandens begäran må dock med kungörandet anstå till dess högst sex månader förflutit från den dag då ansökningen gjordes eller från vilken prioritet som avses i 8 § begärts. Begäran om anstånd skall framställas i registreringsansökningen.

3 mom. har upphävts genom L 12.7.2002/596.

18 a § ([12.7.2002/596](#))

En invändning skall göras skriftligen till registreringsmyndigheten inom två månader från den dag då ansökan kungjordes.

Om registrering har sökts av någon annan än den som enligt 1 § har rätt till mönstret, kan en invändning göras av den som anser sig ha rätt till mönstret.

Om det i mönstret utan vederbörligt tillstånd har tagits in ett sådant emblem eller märke som avses i 4 a § 1 och 2 punkten, kan en invändning göras av den vars rätt registreringen gör intrång i.

Om mönstret står i strid med 4 § 1 mom. 2 punkten eller 4 a § 3–5 punkten, kan en invändning göras av den som ansöker om eller innehar den rätt som står i strid med denna.

I andra fall än de som nämns i 2–4 mom. kan vem som helst göra en invändning.

19 §

Handlingarna i registreringsärendet är offentliga, om de icke, på grund av att sökanden begärt anstånd med i 18 § avsett kungörande, skall hållas hemliga.

Har begäran om anstånd med kungörandet framställts, blir handlingarna i ärendet offentliga sedan den begärda fristen utlöpt, dock senast sedan sex månader förflutit från den dag då ansökningen gjordes eller från vilken prioritet som avses i 8 § begärts. Har myndigheten under denna tid beslutat lämna ansökningen därhän eller avslå den, blir handlingarna offentliga endast försåvitt sökanden begär att ansökningen återupptages till prövning eller söker ändring.

20 § ([12.7.2002/596](#))

När den invändningstid som föreskrivs i 18 a § 1 mom. har gått ut skall ansökan tas upp till fortsatt behandling. Vid denna behandling skall bestämmelserna i 14–17 § tillämpas.

Har en invändning gjorts skall den delges sökanden. Är invändningen inte uppenbart obefogad, skall sökanden dessutom beredas tillfälle att yttra sig över den.

21 §

Ändring i slutligt beslut av registreringsmyndigheten som rör ansökan om registrering av mönster må sökas av sökanden, om beslutet gått honom emot. I beslut, varigenom ansökan bifallits trots att invändning framställts i behörig ordning, må ändring sökas av den som gjort invändningen. Återkallar han sin ändringsansökan, må saken likväl prövas, om särskilda skäl därtill föreligger.

I beslut, varigenom begäran om återupptagning som avses i 14 § 3 mom. avslagits eller yrkande om överföring som avses i 17 § bifallits, må ändring sökas av sökanden. Den som framställt yrkande om överföring må söka ändring i beslut varigenom yrkandet avslagits.

22 § ([26.6.1992/578](#))

Ändring i patentmyndighetens beslut enligt denna lag söks genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd. Om besvärsförfarandet och behandlingen av ärenden i besvärsnämnden stadgas särskilt.

23 §

Bifalles ansökan om mönsterregistrering och har beslutet härom vunnit laga kraft, skall mönstret intagas i mönsterregistret och registreringen kungöras.

Beslut att avskrivna eller avslå ansökan, som kungjorts enligt 18 §, skall kungöras, sedan beslutet vunnit laga kraft.

3 kap

Registreringens giltighetstid och ändring av ett registrerat mönster ([12.7.2002/596](#))

24 § ([12.7.2002/596](#))

En mönsterregistrering gäller under en tid av fem år från den dag då ansökan om registrering gjordes och kan förnyas fyra gånger för fem år i sänder. Varje registreringsperiod räknas från utgången av föregående period.

Om ett mönster utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt och syftet med den är att återställa den sammansatta produkten i dess ursprungliga form, är skyddstiden dock högst 15 år.

25 § ([12.7.2002/596](#))

En registrering kan förnyas tidigast ett år innan registreringsperioden går ut och senast sex månader efter utgången av den.

Ansökan om förnyelse skall göras skriftligen hos registreringsmyndigheten, om sökanden i samband med förnyelsen vill göra en ändring i registeruppgifterna. I annat fall anses registreringen förnyad när en förnyelseavgift har erlagts.

Förnyelse av en registrering skall kungöras.

25 a § ([12.7.2002/596](#))

Ett registrerat mönster kan på en skriftlig ansökan av innehavaren ändras, om mönstret har registrerats i strid med 1, 1 a, 2, 3, 3 a, 4, 4 a eller 4 b §. Ett ändrat mönster skall dock uppfylla de förutsättningar för registrering som föreskrivs i denna lag och de väsentliga detaljerna i det helhetsintryck som fås av mönstret får inte ändras. För ansökan skall en avgift för ändring av mönstret erläggas.

Ändring av en registrering skall kungöras.

4 kap

överlåtelse samt licens och tvångslicens

[26 §](#)

Mönsterrätt må överlåtas på annan.

Har annan medgivits rätt att yrkesmässigt utnyttja mönstret (*licens*), må denne överlåta sin rätt vidare endast om avtal träffats därom.

Hänför sig licensen till rörelse, må den dock överlåtas i samband med överlåtelse av rörelsen, om annat icke avtalats. I sådant fall svarar överlåtaren alltjämt för att de med licensen förknippade villkoren iakttages.

27 §

Har mönsterrätt eller licens övergått på annan, skall därom på begäran och mot fastställd avgift anteckning göras i mönsterregistret. Detsamma gäller pantsättning av mönsterrätten. Visas det att licens eller panträtt som antecknats i registret upphört att gälla, skall anteckningen avföras.

Stadgandena i 1 mom. skall äga motsvarande tillämpning beträffande tvångslicens och rätt som avses i 32 § 2 mom.

Vid samregistrering må övergång av mönsterrätt registreras endast om den avser samtliga mönster.

I tvistemål och annat ärende som gäller mönsterrätt anses den som mönsterhavare, vilken senast blivit införd i registret i denna egenskap.

Har någon begärt att anteckning göres i registret om att mönsterrätt överlåtit på honom eller att han förvärvat licens eller panträtt till denna, och var han därvid i god tro beträffande sin rätt, är tidigare överlåtelse till annan av mönsterrätten eller av rätt som rör densamma icke gällande mot honom, om den andre icke därförinnan begärt anteckning i registret om sitt förvärv.

28 §

Den som, utan kännedom om ansökan om registrering av mönster och utan att skäligen kunnat skaffa sig sådan kännedom, utnyttjade mönstret yrkesmässigt här i landet, när ansökningshandlingarna blev offentliga må erhålla *tvångslicens* för utnyttjandet av mönstret, om synnerliga skäl därtill föreligger och under förutsättning att ansökningshandlingarna leder till registrering. Sådan tvångslicens må under motsvarande förutsättningar jämväl den erhålla, som vidtagit väsentliga åtgärder för att utnyttja mönstret yrkesmässigt här i landet. Tvångslicens må avse även tid innan mönstret registrerades.

29 §

Tvångslicens må icke beviljas annan än den som kan anses ha förutsättningar att utnyttja mönstret på godtagbart sätt och i överensstämmelse med licensen.

Tvångslicensen utgör icke hinder för mönsterhavaren att själv utnyttja mönstret eller att upplåta licens. Tvångslicens må övergå till annan endast i samband med överlåtelse av den rörelse, vari den utnyttjas eller utnyttjandet avsetts skola ske.

30 §

Tvångslicens beviljas av rätten, som även bestämmer i vilken omfattning mönstret får utnyttjas samt fastställer vederlaget och övriga villkor för licensen. När väsentligt förändrade förhållanden det påkallar, må rätten på yrkande av vederbörande upphäva licensen eller fastställa nya villkor för den.

5 kap

Upphörande av mönsterrätt

31 § ([12.7.2002/596](#))

Har ett mönster registrerats i strid med 1, 1 a, 2, 3, 3 a, 4, 4 a eller 4 b § och finns hindret för registrering alltjämt, skall domstolen på talan häva registreringen helt eller delvis. Registreringen får dock inte hävas på den grund att den som fått mönsterrätten varit berättigad till endast en viss andel i den.

Har registrering meddelats någon annan än den som enligt 1 § har rätt till mönstret, får talan om upphävande av registreringen föras av den som påstår sig ha rätt till mönstret.

Har registrering meddelats i strid med 4 a § 1 eller 2 punkten, får talan om upphävande av registreringen föras av den vars rätt registreringen gör intrång i.

Har registrering meddelats i strid med 4 § 2 punkten eller 4 a § 3–5 punkten, får talan om upphävande av registreringen föras av den som ansöker om eller innehar den rätt som står i strid med denna.

Talan om upphävande av en registrering får även föras av allmänna åklagaren, om talan grundar sig på 4 § 1 punkten eller 4 a § 1 eller 2 punkten.

I andra fall än de som nämns i 2–5 mom. får talan föras av var och en som lider förfång av registreringen.

31 a § ([12.7.2002/596](#))

Talan skall väckas inom ett år efter det käranden fick kännedom om registreringen och de övriga omständigheter på vilka talan grundas.

Om innehavaren av mönsterrätten var i god tro när mönstret registrerades eller när mönsterrätten övergick på honom eller henne, får talan inte väckas senare än tre år efter registreringen.

31 b § [\(12.7.2002/596\)](#)

Registreringen av ett mönster kan upphävas delvis endast, om mönstret efter upphävandet fortfarande uppfyller förutsättningarna för registrering i denna lag och om de väsentliga detaljerna i det helhetsintryck som fås av mönstret inte ändras.

I ett mål som gäller partiellt upphävande av ett mönster skall domstolen inhämta utlåtande av registreringsmyndigheten.

31 c § [\(12.7.2002/596\)](#)

Registreringen av ett mönster kan förklaras ogiltig fastän den har upphört eller innehavaren har avstått från den.

32 § [\(12.7.2002/596\)](#)

Har ett mönster registrerats för någon annan än den som enligt 1 § är berättigad till det, skall domstolen på talan av den berättigade överföra registreringen på honom eller henne. Talan skall väckas inom den tid som anges i 31 a §.

Har den som frånkänns registreringen av ett mönster i god tro börjat utnyttja mönstret här i landet eller vidtagit väsentliga åtgärder för detta, får han eller hon mot skäligen vederlag och på i övrigt skäligen villkor fortsätta utnyttjandet av mönstret eller påbörja det planerade utnyttjandet med bibehållande av dess allmänna art. Sådan rätt tillkommer under motsvarande förutsättningar även innehavare av licens som är antecknad i registret.

Rätt som avses i 2 mom. får övergå till någon annan endast i samband med överlåtelse av den rörelse där den utnyttjas eller utnyttjandet var avsett att ske.

[33 §](#)

Om mönsterhavare skriftligen meddelar att han avstår från registrering av mönstret, skall registreringsmyndigheten avföra mönstret ur registret.

Är mönsterrätt utmätt eller finnes panträtt däri antecknad i registret eller är tvist om överföring av registrering anhängig, må mönstret icke trots begäran av mönsterhavaren avföras ur registret så länge utmätningen eller panträtten består eller tvisten icke blivit slutligt avgjord.

5 a kap [\(20.12.2002/1215\)](#)

Gemenskapsformgivning

33 a § [\(20.12.2002/1215\)](#)

Med gemenskapsformgivning avses en oregistrerad formgivning i enlighet med rådets förordning (EG) nr 6/2002 om gemenskapsformgivning samt en formgivning som har

registrerats av Europeiska gemenskapens byrå för harmonisering inom den inre marknaden (*gemenskapens varumärkes- och formgivningingsbyrå*).

33 b § [\(20.12.2002/1215\)](#)

En ansökan som gäller registrering av gemenskapsformgivning kan lämnas in till Patent- och registerstyrelsen, som sänder den vidare till gemenskapens varumärkes- och formgivningingsbyrå på det sätt som bestäms i rådets förordning om gemenskapsformgivning.

När en ansökan som gäller gemenskapsformgivning lämnas in skall en avgift för vidarebefordran av ansökan betalas till Patent- och registerstyrelsen.

6 kap

Uppgiftsskyldighet

[34 §](#)

Framför den som sökt registrering av mönster under åberopande av sin ansökan yrkande gentemot annan, innan ansökningshandlingarna blivit offentliga, är han skyldig att på begäran lämna sitt samtycke till att den andre får taga del av handlingarna.

Den som genom direkt hänvändelse till annan, i annons eller genom påskrift på vara eller dess förpackning eller på annat sätt anger, att registrering av mönster sökts eller meddelats, utan att samtidigt lämna upplysning om ansökningens eller registreringens nummer, är skyldig att på begäran lämna sådan upplysning utan dröjsmål. Framgår ur hänvändelsen icke uttryckligen att registrering sökts eller meddelats, men är den ägnad att föranleda uppfattningen att så är fallet, skall vederbörande på begäran utan dröjsmål lämna upplysning om huruvida registrering sökts eller meddelats.

7 kap

Ansvar och ersättningsskyldighet

35 § [\(21.4.1995/718\)](#)

Om någon gör intrång i mönsterrätt, kan domstolen förbjuda honom att fortsätta eller upprepa handlingen.

Den som uppsåtligen gör intrång i mönsterrätt skall, om inte gärningen skall bestraffas som ett brott mot industriell rättighet enligt 49 kap. 2 § strafflagen, för *mönsterrättsförseelse* dömas till böter.

Allmän åklagare får inte väcka åtal för mönsterrättsförseelse, om inte målsäganden har anmält brottet till åtal.

35 a § ([21.7.2006/685](#))

När domstolen behandlar talan enligt 35 § 1 mom. kan den på yrkande av innehavaren av en mönsterrätt vid vite förordna att administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning eller någon annan tjänstelevererande mellanhand avbryter den användning som påstås göra intrång i mönsterrätten (*föreläggande om avbrytande*), om det inte kan anses oskäligt med hänsyn till rättigheterna för den person som påstås göra intrång i mönsterrätten eller med hänsyn till mellanhänders eller mönsterrättsinnehavarens rättigheter.

Innan talan enligt 35 § 1 mom. väcks kan den domstol som avses i momentet på yrkande av innehavaren av mönsterrätten meddela ett föreläggande om avbrytande, om förutsättningar enligt 1 mom. finns för det och om det är uppenbart att mönsterrättsinnehavarens rättigheter annars allvarligt äventyras. Domstolen skall bereda den mot vilken föreläggande begärs och den som påstås göra intrång i mönsterrätten tillfälle att bli hörda. Delgivning till den mot vilken ett föreläggande har sökts kan ske per post, telefax eller elektronisk post. I övrigt tillämpas 8 kap. i rättegångsbalken på behandlingen av ärendet.

Domstolen kan på begäran meddela det föreläggande om avbrytande som avses i 2 mom. interimistiskt utan att höra den som påstås ha gjort intrång, om ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver det. Föreläggandet är i kraft tills något annat bestäms. Den som påstås ha gjort ett intrång skall utan dröjsmål efter att föreläggandet har meddelats beredas tillfälle att bli hörd. När denne har hörts skall domstolen utan dröjsmål besluta om föreläggandet skall vara i kraft eller återkallas.

Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av denna paragraf får inte äventyra tredje mans rätt att sända och ta emot meddelanden. Ett föreläggande om avbrytande träder i kraft när sökanden ställer en sådan säkerhet hos utmätningsmannen som avses i 7 kap. 16 § i utsökningslagen ([37/1895](#)), om inget annat följer av 7 kap. 7 § i rättegångsbalken. Ett föreläggande om avbrytande som meddelats med stöd av 2 eller 3 mom. i denna paragraf förfaller om inte talan enligt 35 § 1 mom. väcks inom en månad från det att föreläggandet meddelades.

Den som begärt föreläggande om avbrytande skall ersätta den som meddelats föreläggandet liksom också den som påstås ha gjort intrång för den skada som orsakas av att föreläggandet verkställs samt för kostnaderna i ärendet, om talan enligt 35 § 1 mom. förkastas eller avvisas utan prövning eller om behandlingen av ärendet avskrivs som en följd av att käranden återtagit talan eller uteblivit från rätten. Samma gäller om föreläggandet om avbrytande återkallas med stöd av 3 mom. eller förfaller med stöd av 4 mom. När en talan om ersättning av skada och kostnader väcks skall 7 kap. 12 § i rättegångsbalken iakttas.

Se Rättegångs Balk [4/1734](#) 7 och 8 kap. UtsökningsL [37/1895](#) har upphävts genom Utsökningsbalk [705/2007](#), se Utsökningsbalk [705/2007](#) 8 kap. 2 §.

36 §

Den som uppsåtligen eller av vållande begår mönsterintrång är skyldig att erlægga skälig ersättning för utnyttjandet av mönstret samt ersättning för annan skada som intrånget medfört. Föreligger endast ringa vållande, må ersättningen jämkas.

Begår någon mönsterintrång utan uppsåt eller vållande, är han skyldig att erlægga ersättning för utnyttjandet av mönstret, i den mån det befinnes skäligt.

Talan om ersättning för mönsterintrång skall väckas inom fem år från det skadan uppkom vid äventyr att rätten till ersättning går förlorad.

36 a § (21.7.2006/685)

Domstolen kan i ett tvistemål som gäller intrång i en mönsterrätt på yrkande av käranden ålägga svaranden att ersätta käranden för de kostnader denne har av att vidta lämpliga åtgärder för att sprida information om en lagakraftvunnen dom i vilken svaranden har konstaterats ha gjort intrång i en mönsterrätt. Ett åläggande får inte ges om spridningen av informationen har begränsats i någon annan lag. Vid prövningen av om ett åläggande skall ges och av dess innehåll skall domstolen beakta den allmänna betydelsen av offentliggörandet, intrångets art och omfattning, de kostnader som offentliggörandet medför och andra motsvarande omständigheter.

Domstolen fastställer ett maximibelopp för de skäliga kostnader för offentliggörande som svaranden skall ersätta. Käranden har inte rätt till ersättning om uppgifter om domen inte har offentliggjorts inom en av domstolen utsatt tid räknat från den tidpunkt då den lagakraftvunna domen gavs.

37 §

På yrkande av den som lidit mönsterintrång må rätten efter vad som befinnes skäligt till förebyggande av fortsatt intrång förordna, att vara, som tillverkats eller införts till landet i strid med annans mönsterrätt, eller föremål, vars användande innebär mönsterintrång, skall på visst sätt ändras eller sättas i förvar för återstoden av skyddstiden för mönstret eller förstöras eller, i fråga om olovligen tillverkad eller till landet införd vara, mot lösen utlämnas till den som lidit intrånget. Detta gäller icke mot den som i god tro förvärvat egendomen eller särskild rätt till denna och själv icke gjort mönsterintrång.

Egendom som avses i 1 mom. kan tas i beslag, när det kan antas att ett brott som nämns i 49 kap. 2 § strafflagen eller 35 § i denna lag har begåtts. Härvid skall iakttas vad tvångsmedelslagen (450/87) stadgar om beslag. (21.4.1995/718)

Utan hinder av vad i 1 mom. är stadgat må rätten, om synnerliga skäl därtill föreligger, på yrkande förordna, att innehavare av egendom som avses i 1 mom. får förfoga över den under återstoden av skyddstiden eller del därav mot skäligt vederlag och på i övrigt skäliga villkor.

38 § (12.7.2002/596)

Utnyttjar någon i strid med 5 a § ett mönster, om vars registrering ansökan gjorts, efter det ansökningshandlingarna blivit offentliga, skall bestämmelserna om mönsterintrång tillämpas på motsvarande sätt, ifall ansökan leder till registrering, dock så att han eller hon inte får dömas till straff.

I fråga om ersättning för skada på grund av utnyttjande som skett innan ansökan om registrering kungjorts enligt 18 § skall bestämmelserna i 36 § 2 mom. tillämpas.

Bestämmelserna i 36 § 3 mom. skall inte tillämpas, om talan om ersättning väcks inom ett år efter det mönstret registrerades.

39 §

Har registreringen av ett mönster hävts genom en dom som vunnit laga kraft, kan straff, ersättning eller en annan påföljd som stadgas i 49 kap. 2 § strafflagen eller 35-38 §§ i denna lag inte dömas ut. ([21.4.1995/718](#))

Framställes i mål om mönsterintrång invändning om mönsterregistreringens ogiltighet, skall rätten på svarandens yrkande uppskjuta ärendets behandling eller avgörande till dess talan om hävande av registreringen blivit slutligt avgjord. Är talan härom icke väckt, skall rätten vid målets uppskjutande förelägga svaranden viss tid, inom vilken talan skall väckas.

40 §

Den som uppsåtligen eller av vållande, som ej är ringa, underlåter att fullgöra vad som åligger honom enligt 34 § straffes med böter.

Till samma straff skall jämväl den dömas som i fall vilka avses i nämnda paragraf lämnar oriktig upplysning, såvitt straff för gärningen ej är stadgat i strafflagen.

Den som gör sig skyldig till brott som nämnes i denna paragraf är skyldig att ersätta på grund därav uppkommen skada. Är vållandet ringa, må ersättningen jämkas.

För brott som avses i denna paragraf må åtal icke väckas av allmän åklagare, om målsäganden ej anmält brottet till åtal.

8 kap

Rättegångsstadganden

41 §

Mönsterhavare eller den som på grund av licens eller tvångslicens äger rätt att utnyttja mönster må föra talan om fastställelse av huruvida han på grund av registreringen åtnjuter skydd mot annan, om ovisshet råder om förhållandet och detta länder honom till förfång.

Under samma förutsättningar må den som driver eller avser att driva affärsverksamhet föra talan mot mönsterhavare om fastställelse av, huruvida hinder föreligger mot verksamheten på grund av registreringen av visst mönster.

Göres i mål som avses i 1 mom. invändning om, att mönsterregistreringen är ogiltig, äger stadgandena i 39 § 2 mom. motsvarande tillämpning.

42 §

Den som vill väcka talan om hävande av mönsterregistrering, om överföring av registrering eller om beviljande av tvångslicens skall anmäla därom till registreringsmyndigheten samt underrätta var och en som enligt mönsterregistret innehar licens att utnyttja mönstret eller har panträtt i mönsterrätten. Vill licensinnehavare väcka talan om mönsterintrång eller om fastställelse som avses i 41 § 1 mom., skall han underrätta mönsterhavaren därom.

Underrättelseskyldighet som avses i 1 mom. anses fullgjord, när underrättelse i rekommenderad försändelse inlämnats till posten för befordran under den i mönsterregistret antecknade adressen.

Visas det icke, då talan väckes, att ovan stadgad anmälan eller underrättelse skett enligt stadgandena i 1 mom., skall domstolen förelägga käranden tid därtill. Forsitter han denna tid, upptages hans talan icke till prövning.

43 § ([20.12.2002/1215](#))

Laga domstol i mål om bättre rätt till mönster, om hävande av registrering, om överföring av registreringsansökan eller av registrering, om mönsterintrång samt om tvångslicens, om rätt som avses i 32 § 2 mom., om förseelse och ersättning som avses i 40 § samt om fastställelsetalan som avses i 41 § är Helsingfors tingsrätt.

Den domstol som behandlar gemenskapsformgivningsärenden som avses i rådets förordning om gemenskapsformgivning är Helsingfors tingsrätt.

44 § [\(21.4.1995/718\)](#)

Domstolen skall till registermyndigheten sända en kopia av sitt utslag i sådana mål som avses i 49 kap. 2 § strafflagen eller 16, 30-32, 35-38 samt 41 §§ i denna lag.

Genom förordning av justitieministeriet föreskrivs vid behov om domstolens skyldighet att göra anmälan om sina avgöranden till registermyndigheten genom att registrera uppgifter om avgörandena i registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden i justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem eller genom att överföra uppgifterna till Rättsregistercentralen för förmedling till registermyndigheten. På registreringen och överföringen tillämpas lagen om justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem [\(372/2010\)](#) och vad som föreskrivs med stöd av den. [\(14.5.2010/394\)](#)

2 mom. har tillfogats genom L [394/2010](#), som träder i kraft 1.12.2010.

9 kap

Särskilda stadganden

[45 §](#)

Mönsterhavare, som icke har hemvist i Finland, skall ha ett här bosatt ombud med behörighet att för honom mottaga delgivning av stämning, kallelser och andra handlingar i mål och ärenden som rör mönsterrätt, med undantag av stämning i brottmål och föreläggande för part att infinna sig personligen inför domstol. Ombud skall anmälas till mönsterregistret och antecknas däri.

2 mom. har upphävts genom L 12.7.2002/596.

[46 §](#)

Genom förordning må under förutsättning av ömsesidighet stadgas, att vad i 12 eller 45 § är stadgat icke skall äga tillämpning i fråga om sådan sökande eller mönsterhavare, som har hemvist i främmande stat eller har ett i den staten bosatt ombud, som antecknats i registret här i landet och äger sådan behörighet som avses i nämnda paragrafer.

46 a § [\(12.7.2002/596\)](#)

Har registreringsmyndighetens beslut inte kunnat delges sökanden, den som gjort en invändning eller innehavaren av mönsterrätten på den adress som har meddelats registreringsmyndigheten, kan beslutet delges genom att saken kungörs i mönsterrättstidningen som ges ut av Patent- och registerstyrelsen.

47 § [\(12.7.2002/596\)](#)

I samband med ansökan om registrering av ett mönster, förnyelse av en registrering, ändring av ett mönster och inlämnande av en ansökan om gemenskapsformgivning skall

en ansökningsavgift, en förnyelseavgift, en avgift för ändring av mönstret och en avgift för vidarebefordran av ansökan om gemenskapsformgivning samt enligt ärendets art följande tilläggsavgifter erläggas: klassavgift för varje varuklass efter den första, samregistreringsavgift för varje mönster efter det första, förvaringsavgift för förvaring av en modell och kungörelseavgift för varje bild efter den första samt en särskild avgift för de anteckningar som i mönsterregistret görs om andra omständigheter. En förnyelseavgift som erläggs när pågående registreringsperiod har gått ut skall erläggas förhöjd.
[\(20.12.2002/1215\)](#)

Om avgifterna enligt denna lag bestäms särskilt.

48 §

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom förordning.

49 §

Denna lag träder i kraft den 1 april 1971.

Ikraftträdelsestadganden:

10.5.1991/802:

Denna lag träder i kraft den dag som fastställs genom förordning. (L 802/1991 trädde i kraft enligt F 804/1991 den 1.1.1992.)

Regeringens proposition 232/90, Andra lagutsk. bet. 20/90, Stora utsk. bet. 330/90

26.6.1992/578:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1992.

RP 25/92, EkUB 21/92

13.11.1992/1035:

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1993.

RP 152/92, EkUB 35/92

18.12.1992/1411:

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. (L 1411/1992 trädde i kraft enligt F 1342/1993 den 1.1.1994.)

RP 215/92, EkUB 46/92

21.4.1995/718:

Denna lag träder i kraft den 1 september 1995.

RP 94/93, LaUB 22/94, StoUB 10/94

12.7.2002/596:

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2002.

Denna lag tillämpas också på mönster som har registrerats innan lagen träder i kraft och på mönster som registreras utgående från en ansökan som har gjorts innan lagen träder i kraft. På upphävandet av ett mönster som har registrerats på basis av en ansökan om registrering som har gjorts innan denna lag träder i kraft tillämpas dock de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

En ansökan om registrering som har gjorts innan denna lag träder i kraft behandlas och avgörs i enlighet med de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

Om någon när denna lag träder i kraft utnyttjar ett mönster här i landet på ett sätt som enligt de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft inte förutsätter samtycke av innehavaren av mönsterrätten, får han eller hon fortsätta utnyttja mönstret, fastän sådant samtycke skulle krävas enligt denna lag. Likadan rätt har också den som har vidtagit väsentliga åtgärder för att utnyttja mönstret.

RP 6/2002, EkUB 12/2002, RSv 77/2002, Europaparlamentets och rådets direktiv 98/71/EG; EGT nr L 289, 28.10.1998, s. 28

20.12.2002/1215:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

RP 217/2002, EkUB 24/2002, RSv 187/2002, Rådets förordning (EG) nr 6/2002; EGT nr L 3; 5.1.2002, s. 1

21.7.2006/685:

Denna lag träder i kraft den 1 september 2006.

Denna lags 35 a § tillämpas också på tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande.

På tvistemål som inletts före denna lags ikraftträdande tillämpas i stället för 36 a § i denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

RP 26/2006, LaUB 6/2006, RSv 67/2006

14.5.2010/394:

Denna lag träder i kraft den 1 december 2010.

RP 102/2009, LaUB 2/2010, RSv 21/2010
